

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ

BAŞLICA BELİRTİLERİ

- Konuşurken güçlük çekilmesi
- Konuşmanın kolayca anlaşılabilmesi
- Sesin şiddetinin ayarlanamaması ve özellikle kısık sesle konuşulması
- Tekdüze bir konuşma stili kullanılması
- Karşısındaki bireyi rahatsız edecek ölçüde sesler üretilmesi
- Cümle kurmada güçlük çekilmesi Kelime haznesinin dar olması
- Ses veya hecelerin yutarak konuşulması
- Anlaşılacak ölçüde hızlı konuşulması
- İşaretlerle iletişim kurmaya çalışılması
- Sözcüklerin ağızda gevelenmesi

ÇEŞİTLERİ

- Akıcılık Bozuklukları (Kekemelik, Hızlı bozuk konuşma)
- Alıcı ve İfade Edici Dil Bozuklukları
- Artikülasyon ve Fonolojik Bozukluklar (Anlaşılabilirlik bozuklukları)
- Çocukluk Çağı Apraksisi
- Çiğneme ve Yutma Bozuklukları
- Zihinsel yetersizliğe, Down Sendromuna, Otizm Spektrum Bozukluğuna, Serebral Palsiye ve İşitme Kaybına Bağlı Dil ve Konuşma Bozuklukları
- Yarık Dudak ve Yarık Damak
- Pragmatik/Sosyal Dil Bozuklukları
- Motor Konuşma Bozuklukları
- Özgül Dil Bozuklukları
- Ses Bozuklukları
- Afazi

TEKİRDAĞ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

TANILAMANIN ÖNEMİ

Yapılan birçok çalışmadan çıkarılan ortak sonuç; çocuğun dil ve konuşma problemi ne kadar geç tanılınırsa çocuk o kadar yavaş gelişim gösterir. Buradan şu sonuç çıkabilir, bu çocukların konuşması da er ya da geç açılacaktır fakat araştırmacılar böyle olmadığını ve yaşanan dil gelişimi probleminin düşünülenden daha karmaşık ve ciddi bir durum olabileceğine işaret etmişlerdir. Yani bir çocuk belirli bir yaş döneminde (örneğin 24-30 ay arası) yaşıtları hızlı bir gelişim gösterirken yavaş bir gelişim gösteriyorsa bu çocuk aradaki farkı kapatamadıkça, dil problemi daha da büyüyüp, eşlik edecek sosyal ve psikolojik problemlerle de daha karmaşık bir hal alabilecektir.

AİLELER NE YAPMALI?

Uzman olmayan kişilerin söylediklerini dinleyerek veya rahat bir tutum sergileyerek çocuklarının konuşma açısından yaşadıkları sorunun geçeceğini düşünüp vakit kaybetmemeliler. Erken yaşta tanı, doğru tedavi ve yoğun eğitim için, dil ve konuşma güçlüğü belirtileri fark edildiği andan itibaren hastanede ilgili alana başvurulmalı buldukları şehirdeki Rehberlik ve Araştırma Merkezinden randevu alınmalı, okul çağı çocuğu ise bulunduğu okulun psikolojik danışman ve rehber öğretmeninden yönlendirme için destek alınmalı.

TEKİRDAĞ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Telefon: 0282 293 33 03 / 01

Adres : Hürriyet, Öğretmenler Cad. No 8, 59030 Tekirdağ
Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ

Hazırlayan: Yeknav ÇALLI / Özel Eğitim Hizmetleri Bölüm Başkanı

DİL BOZUKLUĞU

MU

KONUŞMA BOZUKLUĞU MU?

Bir kişinin diğer kişileri anlamakta ve düşüncelerini anlaşılır, yapıca düzgün kurulmuş cümlelerle paylaşmakta zorluk yaşaması dil bozukluğuna işaret etmektedir. Bir kişinin sesleri net anlaşılır şekilde telaffuz edememesi, artikülasyonda sorun yaşaması, ses düzeyinde sıkıntısı olması veya kekemelik gibi konuşmasını akıcı olmayan bir hale getiren faktörler bulunması, konuşma bozukluğu ihtimalini akla getirmektedir.

ÖNEMLİ BİLGİLER

Gecikmiş konuşma, gelişimsel dil bozukluğunun bir habercisi olabilir. Gecikmiş konuşma çocuğun 36 ayına gelmesiyle birlikte önemli bir sıçrama yaşayıp yaşatlarını yakalamasıyla sonlanabilir. Ancak 36 aydan sonra bu sıçramanın olmaması sonucu kelime haznesinde sınırlılıklar, cümle kuramama, kendini ifade etme sorunları devami edebilir. Bu durumda gelişimsel dil bozukluğu tanısı konulabilir.

Konuşma sesi bozukluğu olan çocuklar süt yerine tüt, kapı yerine tapı diyebilirler. Yine bu çocuklar hece atlayarak araba yerine aba diyebilirler. Bu çocuklar sözcüğe yeni bir ses ekleyip kamyona kamayon seslerin yerini değiştirerek de "kitap" yerine "kipat" diyebilirler.

Gelişimsel dil bozukluğu, okul çağında sıklığı yaklaşık olarak %3-5'tir. Erkek çocuklarda kız çocuklardan daha sık görülür.

Ailesinde konuşma bozukluğu olan çocukların dil gelişiminde sorun yaşama riski daha yüksektir.

Çoğunlukla çocuklukta başlayan kekemelik çocukların %5'inde görülmektedir.

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

YAYGIN OLARAK BİLİLEN YANLIŞLAR

- Erkek çocuklar geç konuşur.
- Çevresindeki yakın bir kişinin konuşma probleminin olması
- İnatçı olmak
- Çocuğun her isteğini önceden tahmin ederek yerine getiren anne-baba veya başka bir aile üyesinin olması
- Değerlendirilmek için yaşı çok küçük

OLMASI GEREKEN

Çocuğa konuşmayı öğretmek için kullanılan metotlar, onu konuşmaya teşvik edici olmalıdır. Çocuk ile çalışan kişinin dilini doğru şekilde kullanarak çocuğa iyi bir model olması gerekmektedir. Eğitimde kullanılan yöntemleri çocuğunuzun günlük hayatına uygulamasına yardımcı olun.

Dil ve konuşma bozukluğu olan çocuklar ile çalışırken çocuğu konuşmaya teşvik etmek esas alınmalı ve çocuğun konuşması için kullanılan materyallerin çocuğun ihtiyacına göre zengin ve doğru olması gerekmektedir. Konuşma, çocuk için zorunlu hale getirilmemeli, eğlenceli şekilde öğretilmelidir.